

Izvešće o građanstvu EU-a iz 2020.

INFORMATIVNI LETAK

15. prosinca 2020.

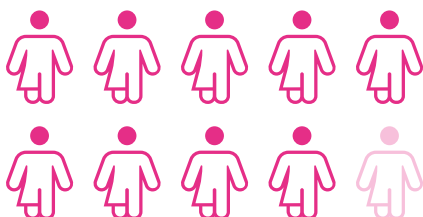
Jačanje položaja građana i zaštita njihovih prava

Građanstvo EU-a značajno je postignuće europskoga projekta. Ono ne zamjenjuje nacionalno državljanstvo: europski ste građanin ako ste državljanin bilo koje od 27 država članica. Kao građanin EU-a, primjerice, uživate u slobodnom kretanju EU-om kao i u političkim i demokratskim pravima, kao što je pravo na sudjelovanje u izborima u Europskom parlamentu.

Izvešće o građanstvu EU-a

Svake tri godine Komisija izvještava o tome kako se građani EU-a mogu koristiti svojim pravima u svakodnevici, prilikom rada, putovanja, studiranja ili sudjelovanja u demokratskom životu EU-a. Izvešće o građanstvu iz 2020. jasno pokazuje da se građani EU-a češće koriste svojim pravima, što je primjerice vidljivo u većoj izlaznosti na izbore. Istovremeno su se pojavili novi izazovi, posebno u kontekstu izbijanja pandemije bolesti COVID-19. Svijest o činjenici da ste građanin EU-a prvi je korak prema boljem iskorištavanju vaših prava.

Slika 1 – Stupanj poznavanja pojma „građanin Europske unije” (% – EU)

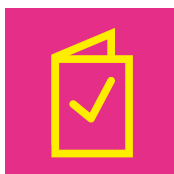

Preko 90 % ispitanika
Eurobarometra poznaje pojam
„građanin Europske unije”.

Postupci EU-a za osiguravanje vaših prava kao građana EU-a

Jačanje demokratskog
sudjelovanja, jačanje
položaja građana i poticanje
uključivanja građana u EU

Olakšavanje ostvarivanja
prava na slobodno kretanje
i pojednostavljenje
svakodnevnog života

Zaštita i promicanje
građanstva EU-a

Zaštita građana EU-a
u Europi i inozemstvu,
među ostalim u kriznim
vremenima/hitnim
situacijama

Demokratska društva ovise o sudjelovanju građana. Europljani se sve više služe svojim biračkim pravima, kako je prikazano na izborima 2019. za Europski parlament.

Slika 2 – Izlaznost birača na europske parlamentarne izbore (2004. – 2019.)

Izvor: Europski parlament u suradnji s Kantarom

Za daljnje jačanje demokratskoga sudjelovanja i uključivanja Komisija će...

- Ažurirati pravila EU-a o pravima na glasovanje mobilnih građana EU-a na općinskim i europskim izborima.
- Suradivati bliže s Europskom mrežom za suradnju u području izbora.
- Podupirati neovisno promatranje izbora.
- Podupirati savjetodavnu demokraciju i inovirati sudjelovanje građana u zakonodavnom procesu EU-a.
- Podupirati uključivanje građana EU-a u društvo EU-a.
- Podići svijest o važnoj poveznici između kulturnih aktivnosti, tolerancije i demokratskog sudjelovanja.

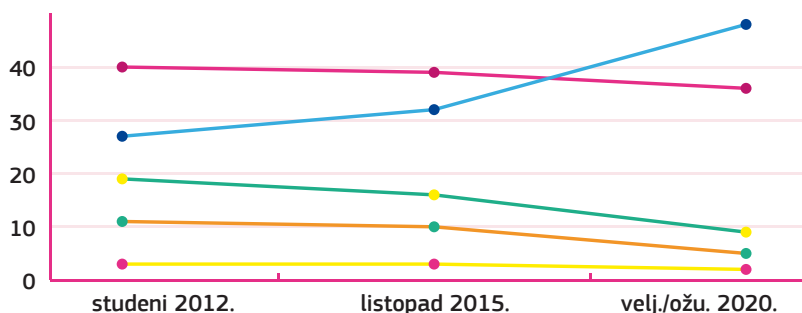
Olakšavanje slobodnoga kretanja i pojednostavljivanje svakodnevice

Sloboda kretanja, koja omogućuje svakom građaninu EU-a da živi, radi ili studira u bilo kojoj državi članici, pravo je koje građani EU-a najviše cijene.

- Potpuno se slažem
- Djelomično se slažem
- Djelomično se ne slažem
- Nimalo se ne slažem
- Ne znam

Izvor: Flash Eurobarometar br. 485

Slika 3 – Slobodno kretanje građana EU-a unutar EU-a donosi opću korist gospodarstvu (NAŠE ZEMLJE) (% – EU)

Da bi olakšala slobodu kretanja i pojednostavila svakodnevnicu, Komisija će...

- Ažurirati smjernice EU-a o slobodi kretanja uzimajući u obzir mjere uvedene zbog zabrinutosti za javno zdravlje kao i za raznolikost obitelji („dugine obitelji”).
- Promicati uključivanje rješenja prekogranične e-vlade i e-poslovanja u novoizdane osobne iskaznice.
- Štititi prava građana EU-a s prebivalištem u UK-u, u skladu sa sporazumom o povlačenju.
- Podupirati razvoj planera putovanja koji uključuju nekoliko načina prijevoza.

Zaštita i promicanje građanstva EU-a

Građanstvo EU-a simbol je našega zajedničkoga europskoga identiteta, koji se temelji na jednakosti, nediskriminaciji i uključivanju. Promicanje i zaštita vrijednosti i integriteta građanstva EU-a posebno su važni.

Tijekom posljednja tri desetljeća više od 10 milijuna ljudi sudjelovalo je u programu Erasmus+ i programima koji su mu prethodili, stvarajući poveznice i zajednički identitet diljem EU-a.

Za zaštitu i promicanje građanstva EU-a, Komisija će...

- Nastaviti nadzirati „program zlatnih putovnica” za građanstvo EU-a i djelovati prema potrebi.

- Predlagati nove mjere za jednakost i protiv diskriminacije.

- Poticati osjećaj europskog identiteta među mladim ljudima putem programa ERASMUS+, Europskih snaga solidarnosti i djelovanja u okviru programa Jean Monnet.

- Nastojati pratiti utjecaj restriktivnih mjera uvedenih tijekom krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19 na prava građanstva EU-a i poštenu demokratsku raspravu.

Zaštita građana EU-a u vremenima krize

Pandemija bolesti COVID-19 utjecala je na sve nas, iako na različite načine. Pandemija je istaknula i postojeće nejednakosti u društvu. Europa je reagirala na brojnim razinama, uključujući nacionalne vlade, industriju i civilno društvo.

Uz potporu Europske komisije i Europske službe za vanjsko djelovanje, između veljače i svibnja 2020. države članice vratile su kući više od 600 000 europskih građana na koje su utjecala ograničenja putovanja diljem svijeta.

Za zaštitu građana EU-a u doba krize, Komisija će...

- Nastaviti graditi snažnu Europsku zdravstvenu uniju i s državama članicama provoditi strategiju EU-a za cjepiva za bolest COVID-19.

- Pregledavati pravila EU-a o konzularnoj zaštiti da bi se poboljšao kapacitet EU-a i država članica za zaštitu europskih građana u vremenima krize.